

MAGYARÁG

1939. Febr. 4

VIII. No. 35

1. lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
Üzv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

ÁTALAKULT A KORMÁNY

Armand Calinescu helyettes miniszterelnök lett és átvette a hadügyminisztérium vezetését. - Dr Zigre Miklós kultuszminiszter, Slavescu hadfelszerelési miniszter

VÁLTOZÁSOK A HELYTARTÓI KARBAN ÉS A HADSEREG VEZETÉSÉBEN

(București. — Hivatalos jelentés.) — Az 1939 február 1-én kelt 616. számú magas királyi rendelettel Ofelsége elfogadta a kormány lemondását és Osztentsége Miron Cristea patriárkát megbízta az új kormány megalakításával.

Az 1939 február 1-én kelt 617. számú magas királyi dekrétum alapján Ofelsége kinevezte az új kormányt, amely a következőképpen alakult:

Miniszterelnök: **Dr MIRON CRISTEA**
Helyettes miniszterelnök, belügy-
miniszter, ideiglenes nemzet-
védelmi miniszter: **ARMAND CALINESCU**
Igazságügyminiszter: **Victor Iamandi**
Hadfelszerelési miniszter: **Victor Slavescu**
Közlekedésügyi miniszter: **Mihai Ghelmegeanu**
Pénzügyminiszter és a Banca Națională
kormányzója: **Mitița Constantinescu**
Légügyi és tengerészeti miniszter:
Paul Teodorescu tábornok
Munkaügyi miniszter: **Mihai Ralea**
Egészségügyi miniszter: **Marinescu Nicolae tábornok**
Nemzetnevelésügyi miniszter: **Petre Andrei**
Külgügyminiszter: **Grigore Gafencu**
Nemzetgazdasági miniszter: **Ion Bujoi**
Kisebbségi miniszter: **Silviu Dragomir**
Kultuszminiszter: **Dr Zigre Miklós**
Földművelésügyi miniszter: **Cornățeanu N.**
Közügyon felleltározásával
megbízott miniszter: **Pop Traian**

Államtitkárok:

Ugyanezen királyi dekrétum alapján államtitkárokká nevezték ki a következőket:

Földművelésügyi államtitkár: **Mihai Șerban**
Sajtó és propagandaügyi államtitkár: **Eugen Titeanu**
Miniszterelnökségi államtitkár: **Mihai Măgureanu**
Kultusz-államtitkár (vallásügyi): **Nae Popescu**
Közügyon államtitkár: **D. V. Ţoni**
Kultusz-államtitkár (művészetügyi): **Ion Marin Sadoveanu**

Nemzetvédelmi államtitkár: **Gh. Mihail tábornok**
Nemzetgazdasági államtitkár: **V. Jinga**
Belügyi államtitkár: **Coriolan Beran**

Az új kormány tagjai február elsején délután 7 órakor tették le az esküt Ofelsége kezeihez.

Új tartományi helytartók

Ofelsége a tartományi hely-
tartók sorában a következő
áthelyezéseket és kinevezése-
ket eszközölte.

Gh. Alexianut, Suceava tar-

tomány (Csernovic) helytartó-
ját Bucegi tartomány élére
Bukarestbe helyezték át.

Dinu Simiont, Nistru tarto-
mány helytartóját Chisinauból

Olt tartomány élére Craiovába
helyezték át.

Someș tartomány új hely-
tartója: **Coriolan Tătaru.**

Dunărea tartomány (Galac)
új helytartója: **C. Giurăscu**
professzor.

Prut tartomány új helytar-
tója: **Ionăşcu Traian profes-**
szor.

Suceava tartomány új hely-
tartója: **Gh. Flondor.**

Nistru tartomány új helytar-
tója: **Gr. Cazaciu.**

Helyén maradt **Marta Ale-**
xandru temesvári, **Pop Danila**
gyulafehérvári és **Otescu kon-**
stancai helytartó.

Armand Calinescu
helyettes miniszterelnök.

Miron Cristea
miniszterelnök.

Áthelyezések a tábornoki karban

Ofelsége **Iliasievici** tábornokot az udvar katonai parancsnokává nevezte ki.

Ţenescu Floarea tábornokot hadseregfelügyelővé és vezérkari főnökké nevezte ki az uralkodó.

Ciupercă Nicolae tábornokot eddigi nemzetvédelmi minisztert hadseregfelügyelővé nevezte ki az uralkodó.

Ionescu Stefan tábornok, eddigi vezérkari főnök a 4-ik hadtest élére került.

Iacobici tábornok eddigi had-

felszerelési államtitkárt a gyalogság hadseregfelügyelőjévé nevezték ki.

Cadere Victor belgrádi követ

Victor Cadere királyi helytartót február 1. dátummal Ofelsége rendkívül felhatalmazott nagykövetté nevezte ki Belgrádba. Az új nagykövet a közeli napokban már el is foglalja új állomáshelyét.

(Folytatás a 2-ik oldalon)

Ajándékakciónk 9-ik száma

Kik a kormány új tagjai?

Az összes változások közül a legfontosabb talán, hogy Armand Calinescu belügyminiszter helyettes miniszterelnökké lépett elő s ugyanakkor a nemzetvédelmi tárca ideiglenes vezetését is átvette, amely Ciuperca tábornok kiválásával megüresedett. Kivált a kormányból Mircea Cancicov pénzügyminiszter, akinek helyét Mitica Constantinescu ed-

Mitica Constantinescu
pénzügyminiszter.

digi nemzetgazdasági miniszter foglalta el. Nemzetgazdasági miniszterré I. Bujoi mérnököt, a petrosani konszern vezérigazgatóját nevezte ki az uralkodó. Bujoi az utolsó Tatarescu kormányban néhány héttig már betöltötte ezt a méltóságot.

Gheorghe Gheorghiu-Budești
közlekedésügyi miniszter

Kivált a kormányból Colan püspök kultuszminiszter is, akinek helyére dr. Nicolae Zigre volt államtitkár, a nagyváradi Ügyvédi Kamara dékánja került. Ugyancsak kivált M. Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter is, akinek helyébe N. Cornetianu mérnököt, a nemzeti ujjaszülítés frontjának egyik főtitkárát nevezték ki. Az alig 36 éves fiatal politikus Amerikában és Németországban végzett a tudományos mezőgazdaság terén.

Fegyverkezési miniszterré Victor Slavescu professzor nevezte ki az Uralkodó, aki a

Tatarescu kormánynak volt éveken át pénzügyminisztere. Dragomir Silviu kisebbségi fő-kormánybiztos miniszterré lépett elő, hasonlóképpen Traian Pop professzor, a kolozsvári egyetem jogi fakultásának dékánja, az egykori nemzeti pártaszipárt máramarosmegyei szenátora. Új ember a kormányban Mihail Serban professzor, a kolozsvári mezőgazdasági akadémia rektora. Ion Marin Sadoveanu, a Nemzeti Színházak éveken át volt vezérigazgatója, majd a kultusz- és szépművészeti minisztérium államtitkára. Traian Pop, az ország határain túl is elismert kiváló büntetőjogász.

Victor Jinga professzor, a kolozsvári kereskedelmi akadémia tanára, egyike a szövetkezeti kérdés legképzettebb teoretikusainak az országban. — Coriolan Băran volt temesvári főpolgármester, Coriolan Tata-

ru professzor, a kolozsvári Sportélet egyik megteremtője és az automobilklub elnöke, szervező ereje, kivételes intellektuális kvalitásai lebilincselően megnyerő modorral és őszinte megértő szellemmel párosulnak. Kétségteljes, hogy a város egyik legnépszerűbb intellektuelje került személyében Szamos tartomány élére, ahol a királyi helytartói címet eddig annyi presztizzsel viselte Alex Hanzu tábornok.

A minisztériumok működéséről és átszervezéséről szóló törvény 3-ik szakaszát módosították. A módosítás értelmében a miniszterek következő esküformulát teszik le:

„Hűséget esküszöm Öfelsége II. Károly királynak, esküszöm hogy tiszteletben tartom az alkotmányt és az ország törvényeit, megvédem jogait és megőrööm az állam titkait.”

9

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1 39 január — február hónapban tartandó ajándékkakciókban való részvételre.

Az eskütételről jegyzőkönyvet vesznek fel. Akadályoztatás esetén az uralkodó írásban megbizhatja a Semmitőszék elnökét a királyi ház minisztereit, vagy valamelyik udvari méltóságot, hogy a miniszterektől vegye ki az esküt. Hasonló megbízatást adtak a miniszterelnöknek is.

Roosevelt az európai demokrácia megvédésére szólította fel Amerika népét

Washington, február 2. Az amerikai szenátus hadügyi bizottsága kedden ülést tartott, amelyen Roosevelt amerikai köztársasági elnök nagyjelentőségű beszédet mondott. Az ülésről természetesen nem adtak ki hivatalos közleményt, de a kiszivárgott hírekből, sajtóértesülésekből következtetni lehet az elnök kijelentéseire. A „New York Herald Tribune” szerint az elnök sejtette, hogy az Egyesült Államok és az európai demokráciák között határozott megegyezések, pozitív egyezmények állanak fenn és kijelentette, hogy a demokráta államok vezető államférfiai jól ismerik Amerika állásponjtját. A „New York Times” írja: Roosevelt szerint az Egyesült Államoknak készen kell állania, hogy az angol és francia kormányok segítségére legyen európai háború esetén, föl kell tehát készülnie a demokráta államok megsegítésére, ha azokat a Róma—Berlin—Tokió háromszög államai megtámadnák.

Az elnök részletesen vizsgálta a nemzetközi helyzetet és felvázolta azokat a következményeket is, amelyek a tekintélyuralmi államok európai győzelme esetén következnenek be. Szerinte Észak- és Délamerikára kerülne a sor. Többek között Baldwin egykori híres kijelentésének mintájára hangoztatta, hogy az Egyesült Államok határai a Rajnánál vannak. Reméli, monddotta, hogy soha sem kell amerikai csapatokat külföldre küldenie, de mindent meg kell tenni Anglia és Franciaország megmentésére. A lehetőségek között említette, hogy Délamerikában bizonyos világnézet érdekében fölkeléseket szerveznének, hogy így támaszpontot találjanak az Északamerikába való behatolásra. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok légi hadereje nem lehet kisebb haterer repülőgépnél és ezt minél gyorsabban el kell érni.

A bizottság egyik tagja kifejtette, hogy az elnök fejtegetései nyugtalanítóak voltak és így a részletek tekintetében a bizottsági tagoknak titoktartást kell megőrizniök. Az elnök állítólag azt is kérte a kongresszus tagjaitól, hogy a közeli jövőben az amerikai külpolitika irányításának kritikájában tartózkodjanak az élességtől. Nem lehet tudni, írják az amerikai lapok, hogy az elnök kérését a kongresszus tagjai teljesíthetik-e. Több szenátor, közöttük Johnson kaliforniai szenátor is, harcot akar indítani a kormány ellen külpolitikai téren. A köztársasági párt vezetői nagy pártértekezletet akarnak összehívni, hogy azon állapítsák meg a követendő politika irányát.

Megkezdődtek a sorozások Magyarországon

(Budapest.) Husz év óta először sorozták ma Magyarországon a katonakötelese vált ifjakat. Magyarország fegyver-

kezési egyenlőségének elismerése óta ugyanis ezúttal először soroztak tömegesen a magyar katonai hatóságok.

Felmentették Victor Eftimiut a Stelian Popescu elleni sajtóperben

Bukarest, feb. 2. Beszámoltunk arról a nagy érdeklődéssel kísért pererről, amely Victor Eftimiu, a jeles román író és Stelian Popescu, az Universal tulajdonos-főszerkesztője között folyt Eftimiunak: „El a kézzel a lobogóról” című fü-

zete miatt, amelyben különböző leleplezéseket közöl Stelian Popescuról. Az ítélet az érdekes perben tegnap hangzott el és abban a bíróság felmentette Victor Eftimiut a rágalmazási vád és annak minden következménye alól.

8 évi fegyház a papirtalpu cipőkért

Budapest, febr. 2. A szeptemberi háborús bonyodalmakat több budapesti cég árdrágításra használta fel. Azokat, akik a zsírral folytattak spekulációt már hetekkel ezelőtt elítélték, míg most Verő Gyula és három bűntársának tárgyalására került a sor, akik papirtalpu cipőket hoztak forgalomba. — Verő Gyula cipőgyárost a bíróság 8 évi fegyházbüntetésre, Ökrös József nevű társát 3 évi börtönre, míg a másik két vádlottat 2—2 évi börtönre ítélték.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának gazdasági programja

A földművelő rétegek életszínvonalának emelése és a mezőgazdaság és ipar összhangbáhozása

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának eddigi megnyilatkozásaiból kitűnik, hogy az új alkotmány szellemének megfelelően ennek az egész országot magában ölelő szervezetnek a programjában főhelyet foglalja el a nép mezőgazdasági, ipari és intellektuális kifejlesztése.

Az ország lakossága túlnyomó részben mezőgazdasággal foglalkozik, természetes tehát, hogy a N.U.F. keretén belül is a mezőgazdasági problémáké az elsőbbség. Az a kérdés azonban, hogy az ország megmaradjon-e mezőgazdasági állammak, vagy pedig industrializálódik-e, rég eldöntött probléma, mivel nem szabad elfeledni, hogy a mezőgazdasági fejlődés is nagyrészt a gazdálkodás iparosodásától függ, hogy a fémipar, textilipar, bőripar stb. fejlődésének szükségességéről, — amelyek a honvédelem keretébe is tartoznak — ne is beszéljünk.

A N.U.F. kifejtette álláspontját a nemzetgazdaságra vonatkozóan, megállapítva bizonyos hatalmas beruházások és hatalmas közmunkák szükségességét, amelyek célja az ország kincseinek kiaknázása. — Mivel ehhez a munkához milliárdokra lenne szükség, viszont a nép életstandardja nem ad módot ily nagy költségvetési alap megteremtésére az első felmerülő probléma a földművesosztály életnivójának emelése.

Valójában már a Legfelsőbb Tanács alakuló ülésén világosan és pontosan felvázolta ezt a kérdést Valcovici tanár.

— Az országban mintegy hárommillió paraszti lakóház van — mondotta. — Ebből egy millió vályogból épült, kétmillió pedig földpadlós. Hét-százezer házban az ablakokat nem lehet kinyitni, mert beépitették, ezekben a házakban a szellőztetés lehetetlen.

Ezeknek az adatoknak alapján határozta el a Front egy nagyszámú társadalmi szervezkedés létrehozását, ennek keretén belül az egészségügyi offenzívát és minden olyan intézkedést, amely a paraszti életnivó emelését szolgálja. Hiszen a falu jómódjától függ vég eredményben a román ipar sorsa is.

Ime, így függ össze minden a közigazdaságban; a mezőgazdaság és ipar közzé ázott mesterséges szakadék csak a régi politikai pártok érdekdiktálta mesterkedéseinek eredménye volt. A nemzetnek egy egységes politikai szervezetbe való tömörülése mindezeket a mesterséges és hatalmas különbségeket eltörölte, előkészítve az

összes foglalkozási ágak együtt működését, amint azt a román nép legfontosabb érdekei megkövetelik.

Az is bebizonyosodott, hogy például egy paraszt átlagos évi huszfogyasztása három és fél kiló.

Ilyan életstandard mellett

teljességgel képtelenség valaha is előteremteni azt az óriási alapot, amelyre szükség van az ország kincseinek kihasználását célzó munkához.

A N.U.F. ezen a téren ugyan azt a módszert tette magáévá, amely már kitűnően bevált úgy a Királyi Alapítványok csoportjainak működésénél,

mint a falura küldött orvosoknál: az okok felkutatása, az azokkal való, rejtegetés nélküli szembenézés és a bajnak gyökerében való megítélése tekintet nélkül arra, hogy ezzel esetleg magántermészetű érdekeket sértenek meg. Ebből aztán világosan következik a N.U.F. által kimondott megoldás: a paraszttömegek életnivójának, valamint a termelésnek és fogyasztásnak fokozása.

Egyszóval, mindaz az energia és munka, amely rendelkezésünkre áll, egyetlen cél felé kell, hogy irányuljon, a nemzeti közigazdaság harmónikus kifejlesztésére, Öfelsége felhívásának megfelelően.

Gyermektragédia

Leszurta hétéves hugát egy nyolcéves kisfiu

Dés, febr. 2. Megdöböntő tragédia játszódott le a szamos megyei Bácsa községben. Fehér Márton községbeli földműves kisleányát, a 7 éves Irénkét testvérbátyja, a 8 éves András játék közben megölte. — Tegnap a két gyerek felügyelet nélkül maradt otthon és

játszani kezdett. Játék közben a testvérek összeveszttek, majd verekedni kezdtek és a verekezés hevében a fiucska felkapta az asztalon levő konyhakést, amit hugának hasábaszurt. A kisleány szörnyű sikollyal esett és patakozott belőle a vér. A sikoltozásra a szomszédok is

figyelmesebbek lettek és mikor beléptek a lakásba, megdöbbenve látták a történeteket. A kisleányt beszállították a dési kórházba, hol néhány óra múlva kizenvedett. A megdöböntő tragédia az egész környéken mély részvétet keltett.

Mennyi felmondás jár a munkásoknak?

Megjelent a munkaszerződésekről szóló törvény módosításának végrehajtási utasítása

A Hivatalos Lap közli a munkaszerződésekről szóló törvény végrehajtási utasítását.

A végrehajtási utasítás a következő:

Egyetlen szakasz. A munkaszerződésekről szóló törvény végrehajtási utasításának 30. szakaszát a következőképpen módosítjuk:

Kártérítés követelése

30. szakasz. A meghatározatlan időre szóló egyéni munkaszerződést bármelyik fél akaratából fel lehet mondani a másik fél előzetes értesítésének kötelezettsége mellett.

Ezt a felmondást legalább 14 nappal a szerződés lejártá előtt kell közölni, kivéve ha az alkalmazott több mint 10 év óta áll szolgálatban, amikor a felmondás legalább 30 nappal a szerződés lejártá előtt közzendő. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a törvény másként intézkedik. (Például a magántisztviselőknél. Szerk.)

Mi értendő szolgálati mult alatt

Szolgálati mult alatt értendő az az idő, amelyet egy alkalmazott ugyanannál a vállalatnál töltött, még akkor is, ha a szerződés időközben időlegesen megszünt volna a 76. szakasz a. b. és c. pontjaiban foglalt okok miatt.

Az a fél, aki a szerződés fel-

mondásának jogával él, köteles a másik féllel írásban ismertetni a felmondás okait.

A felmondás jogával való visszaélés kártérítésre nyújt igényt, amely különálló a 84. szakaszban előírt és a felmondási időre járó illetménytől.

Az a fél, aki kártérítést igényel, köteles a felmondással való visszaélést is bizonyítani. E célból bebizonyíthatja, hogy a felmondásban felhozott indokok nem felelnek meg a valóságnak.

Visszaélés-jellegűnek tekintendő az indokolás nélküli felmondás is.

Semmiesetre sem tekinthető visszaélés-jellegűnek a felmondás, ha az illető állást a vállalat megszüntette.

Hasonlóképpen nem jár kártérítés, ha a felmondás a következő okokból történik: a vállalat átszervezése, mint tevékenysége csökkentése, más vállalatokkal való fuziója, több vállalat átcsoportosítása, ugyanazon munkaadó vagy társaság egyik vállalatának megszüntetése. Hasonló esetekben a munkaadónak joga van reinkardálni a személyzetet és kiválogatni azokat, akiket megtart és azokat, akiket elküld.

Mi az a „bátyamozgalom”

Husz angol fiu elindult Ausztráliába ottani batyjaihoz

Husz angol fiu indult el Ausztráliába. A legidősebb 17, a legfiatalabb 15 éves. Az úgynevezett „bátyamozgalom” viszi ki őket. 21 éves koráig minden kivándorló angol fiúnak egy-egy ausztráliai „bátyja” lesz, aki mint öccséről fog gondoskodni róla és utját fogja egyengetni az érvényesülés felé. A messzi útra induló angol fiukat a londoni lordmayor bucsúztatta a városházán. Mind-egyiknek egy-egy vadonatúj sillinget nyomott a markába, mint szerencsepénzt. — Kilenc

ven százalékban magatokra támaszkodjatok, fiuk — mondta nekik. — Alaposan lássatok a munkához és erősen határozzatok el, hogy sikert arattok. Ausztrália tejjel és mézzel folyó ország, de dolgozni kell benne. Takarítsatok meg a keresetetekből. Ne vásároljatok autót és szakszofonokat mint sok kivándorló fiu szokta. Nyáron viseljétek kalapot.

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pasztor Ede cégénél.

Ahol hipnotizálják a féltékenységet az emberekből

Bécsben klinika nyílt a féltékeny emberek kikezelésére

Klinik für Eifersüchtige... klinika a féltékenyek részére. Irodalmi cím. Csupa szerelmes beteg, akik itt vigaszt keresnek... a maga nemében páratlan intézmény Európában és megérdemli, hogy a riportter pár skizzet rajzoljon róla a noteszkönyvébe. Bécs nyolcadik kerületében, a Lange-gassén van ez az ingyenes lelki ambulancia, amelyet alapítója saját költségén tart fenn. A berendezés egyszerű és igénytelen... pár várószoba... rendelők... műszerek nem szükségesek... itt csak lelki tanácsokat osztogatnak... szavak kal gyógyítják a fájdalmas sebeket... — Sietek dr. rendelés előtt fogad és elmagyarázza, milyen körülmények készítettek ennek az emberbaráti intézménynek megalapítására.

— Ha valaki — kezdi a kitűnő tudós — a világ összes lapjainak jelentései nyomán statisztikát készítené a féltékenység okozta tragédiákról, úgy kétségtelen megállapíthatná, hogy az öt földrész valamelyik pontján átlag percenként revolver dördül, kiürítenek egy mérgepoharat, megvilan a bicska, vagy cmeleiről zuhanó test marad véresre zúva az ucca kövezetén. — ugynevezett hétköznapi tragédiák — legnagyobb részét rendőri hírek — tették oka féltékenység... amely több áldozatot szed mint a legvéresebb háború. A féltékenység maga, egyike a legrégebb emberi szenvedélyeknek vagy mondjuk betegségeknek, olyan régi, mint a szerelem maga és a kizárólagos magántulajdon érzésén alapszik. A természetes és jogos emberi önzés, szerelmének, vagy szeretetének tárgyát magántulajdonának tartja s az mindentől, vagy mindenkitől félti. Ezek tulajdonképpen mind ismert közhek a féltékenységeknek, mint betegségeknek vagy szenvedélynek tudományos ismertetése nem fér bele egy interjú szűk keretébe, fejlődésének jellemzésére azonban érdemes megemlíteni, hogy az már fiatal korban oltják be a zsenge emberi hajításba, mikor a gyerekek először adják fel a csak látszólag ártatlan kérdést:

— kit szeretsz jobban, a papát vagy a mamát? — Érdemes még megemlíteni, hogy korunkban, mikor a szerelemnek bizonyos szabadabb formája jött divatba és tömérdek előítéletet — korlát lehullott — szóval a modern szerelem korában, lényegesen magasabb a féltékenységi tragédiák száma, mint a régi romantikus időkben. Ez az állítás első pillanatra paradoxként hangzik, lényegében azonban nagyon természetes és csak igazolja a már említett igazságot, hogy a

féltékenység a magántulajdon érzésén alapszik, ez a magántulajdon pedig éppen a szabad szerelem miatt több veszélynek van kitéve, mint azelőtt s így érthető, ha több ok is van féltetni. De ismétlem, — mindez nem újság, ismert közhek, amiket mondtam, a minthogy nem vitás tény az se hogy a féltékenység betegség, amelyet gyógyítani kell, még mielőtt tragédiában robban ki, vagy explózió nélkül, csendesesen tesz tönkre egy emberéletet.

Hogy mondjak el praxisomból pár érdekes esetet? — Iste nem — A féltékenységek

annyi válfaja van. A legszimplább eset, mikor a férfi féltékeny a nőre, vagy viszont, — mert a partner csinos, élnivagyó, körülrajongott stb. — Ha nincs olyan pozitív ok, amely miatt az eset már az ügyvéd hatáskörébe tartozik, itt a legkönnyebb az orvos munkája. Komplikáltabb dolog féltékenykedni a multra — töpren-gő természetű, melancholikus kedélyű emberek hajlamosak erre leginkább és az ilyenfajta féltékenység oka az alacsonyabbrendű érzet gátlásaiban, (Minderwertigkeitskomplex) keresendő. Az illető azt hiszi, hogy elődje különb volt nála.

Hasonló eset féltékenységek lenni a jövőre, erre leginkább a pesszimisták hajlamosak és azok, akik minden földi jó elmulasztása miatti állandó féltelmükkel mérgezik meg az életüket. De féltékenyek lehetünk egy tárgyra is. Egy páciensem például a zongorájára volt féltékeny, mert úgy érezte, hogy zenekedvelő feleségét elvonja tőle — aki nem éri a zenéhez. — Talán még annyit, hogy van tisztá, szenvedélymentes szerelem, vagy szeretet is, amely képtelen a beteges féltékenységre, csak nyújtani tud és örül, ha adhat — erre azonban — bocsássanak meg a férfiak érte — leginkább csak a nők képesek.

Az egyik asszisztens már párszor türelmetlenül benyitott, kezdődik a rendelés, bucsuznom kell, a lépcsőházban egy veszekedő fiatal párral kerülök szembe... mennek a klinikára...

Megfojtotta anyját, mert miatta elköltözött a felesége

Borzalmas anyósgyilkosság Brailában

Braila, febr. 2. Barbár anyósgyilkosság történt tegnap Brailában. Petrache Oancea nyugodtan élt feleségével, egészen, míg édesapja meghalt és anyja hozzáköltözött. Ettől kezdve pokol volt a ház, mert a két asszony folytonosan veszeke-

dett. A helyzet végül is annyira elmergesedett, hogy Oancea felesége elköltözött férjétől.

A férfit rendkívül bántotta a dolog és elhatározta, hogy megbosszulja magát. Tegnap éjszaka, mikor anyja már lefe-

küdt, álmában egy zsinórral megfojtotta, majd egy borotvával kivágta a nyelvét és a kutyanak dobta. Az elvetemült fiút a rendőrség az egyik kocsmában tartóztatta le, ahol tetete után leitta magát.

Sértés-e ha a kotta azt mondja az uriasszonynak: „Nagysád édes ne lopjon tojást”

Juli néni esete a takarékos uriasszonnyal aki olcsón akar tojást vásárolni

Temesvár, febr. 2. A törvényszék előtt tegnap Curteanu Iulia piaci elárúsitónő állott vádlottként. Panaszosként egy temesvári uriasszony szerepelt, akinek a nevét — mint az alábbiakból majd kiderül — ildomosnak tartjuk elhallgatni. Curteanu Iuliát, ismertebb nevén Juli nénit ugyanis rágalmazással vádolta a hölgy bizonyos piaci kijelentések miatt. A vád szerint az uriasszony egy napon tojást akart vásárolni Juli nénitől, aki azonban elutasította a vevőt és többek hallatára kijelentette, hogy tolvajnak nem ad el tojást.

— Mit mondott tulajdonkép

**Katonai
Livret
könyvecske**

kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața M. Viteazul 4

pen a hölgynek? — kérde az elnök a kofától.

— Hát csak annyit, hogy „édes nagysád, ne lopjon tojást, inkább menjen más kofához vásárolni”. Ez csak nem sértés? Szegény asszony

vagyok én kérem, nehezen keresem meg a kenyeremet, hát nem hagyhattam, hogy a nagysága tovább lopkodja a tojást... A törvényszék rövid tanácskozás után felmentette Juli nénit a rágalmazás vádjáról.

Összeesküvés Sziám gyermekkirálya ellen

Két összeesküvőt a hatóságok kivégeztek

Bangkok, febr. 2. Sziám gyermekkirálya, Ananada Mahidol ellen összeesküvést szöttek. Az összeesküvők az elűzött Trajadhikok királyt vagy annak sógorát akarták trónra ül-

tetni. A hatóságok leleplezték az összeesküvést és annak két résztvevőjét kivégezték. Hivatalos jelentés szerint a fővárosban rend és nyugalom van.

A bucuresti obszervatórium

földrengést jelzett

A bucurestii obszervatóriumban — ahol a rendkívül érzékeny szeizmográfok a mulhetti chilei földrengést is pontosan kimutatták — tegnap ismét földrengést jeleztek a műszerek. A számítások szerint a földrengés központja mintegy

13.300 kilométerre volt Bucurestiehez, vagyis könnyen lehetséges, hogy ismét Chileben mozgott a föld. A földrengés méreteit természetesen nem lehet ilyen módon megfani

Nyilvánosságra hozták a kolozsvári monstre légionárius per vádlottjainak névsorát

Stefanescu Goanga merénylői és Comjic Stefan a Bösörményi gyilkosság felbujtója a vádlottak között

Kolozsvár, febr. 2. Kolozsvárott a törvényszéki palota esküdtbírószobájában szombati reggel nyolckor kezdte meg Negulescu Dumitru ezredes elnöksége alatt a hadbírószék Erdély egyik legnagyobb méretű perét, a volt vasgárdista összeesküvők tárgyalását. A tárgyalásnak eddig ötvennyolc

vádlottja van, de a jelentések szerint még két vádlottat fogtak ezenkívül a vádlottak padjára ültetni, ezeknek nevét azonban egyelőre nem közlik.

A vádlottak névsorában első helyen szerepel Atófanei Gheorghe, Uta Dumitru és Dumitrescu Joan, Stefanescu Go-

anga rektor merénylői. De látni ott mifelénk is ismeri neveket, így a biharmegyei származású kocsubai Costa Ioan orvos-tanárhallgatót, valamint Comjic Stefanét is, aki mint ismeretes, a Bösörményi-féle gyilkosság felbujtója volt.

A monstreperet érthető érdeklődéssel várják.

A részeg legény rémtette

Agyonlőtte öccsét, lemosta a vértől, majd visszafektette ágyába

Buhuși, febr. 2. Borzalmas testvérgyilkosság történt a Buhuși közelében levő Orbic községben. Vasile Pristavu gazdálkodó a szomszéd faluba ment egy esküvőre és a lakásban nem maradt otthon csak két fia, a 19 éves Pavel és a 9 éves Ion. Hogy Pavel ne bu-

suljon, mert nem tudott az esküvőre menni, otthon hagyta neki két liter bort is. Este, mikor a kis Ion már elaludt, Pavel megitta a két liter bort, amely annyira megzavarta a fejét, hogy egy nagy, söréttel töltött puskával agyonlőtte kisöccsét. Ezután még egy kés

sel elvágta a már halott Ion nyakát, aztán karjaiba kapta a holtestet, kivitte a kúthoz, ahol lemosta a vértől, végül pedig visszafektette az ágyába és ő is lefeküdt aludni.

A bűntényt másnap fedezték fel és a csendőrség letartóztatta a testvérgyilkost.

Elfogta a rendőrség a „misszionárius” csuhában szélhámoskodó betörőt

Bukarest, febr. 2. Anton Zisu Leibovici, a közismert „könnysúlyú” betörő ismét a fővárosi rendőrség kezére került, mégpedig nem mindennapi körülmények között. Az utóbbi időben külföldön tartózkodó szélhámos, már a határon túl is, mint „misszionárius” működött és miután hazajött,

folytatta nemes hivatását.

Tegnap Iliescu orvos-tábornok lakásában tett látogatást, de a „hittérítőnek” ez alkalommal peche volt, mert az otthon tartózkodó cseléd észrevette és ütlegetni kezdte. A rendkívül gyenge ember képtelen volt védekezni és tehetetlenül kellett tőnie, amint az erélyes

háztartásbeli alkalmazott hirtelen verés közben az uccára cipelte és átadta a legközelebbi őrszemes rendőrnöknek.

Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy hazajövele óta ez volt első próbálkozása, de siker esetén már ki volt szemelve néhány ház, ahol működését folytatta volna.

Felmentette a hadbírószék a micskei tanítót

Kolozsvár, febr. 2. Bodor Sándor micskei (Bihar m.) református elemi iskolai tanító bűnügyét tárgyalta a hadbírószék. Bodor tanító igen érdekes előzmények után került a katonai törvényszék elé. Községének csendőrmestere elrendelte, hogy a református iskola növendékeit tanítsa meg a „Sánátate” köszönésre. A tanító megkérdezte egyházi főhatóságát, van-e törvény, vagy rendelet, amely a felekezeti iskola tanulóit a csendőrmestertől kívánt köszönésre kötelezné. A nagyváradi református püspökség válaszában közölte, hogy ilyen törvényes intézkedés nincsen, amennyiben pedig a csendőrmester kitaratana kívánsága mellett, a tanító kérjen tőle írásbeli rendeletet. Bodor tanító udvarias levélben tudatta a csendőrséggel az egyházi főhatósága hivatalos választát. Ezt a csendőrmes-

ter nem vette tudomásul és a tanítót az állam hivatalos nyelvvel szemben tanúsított tiszteletlenség miatt feljelentette.

Mikó Imre dr. védő azzal érvelt, hogy a csendőrmester nem illetékes hatóság nyelvrendelet kibocsátására és ezért a tanító helyesen járt el, amikor kikérte egyházi főhatósága véleményét.

Különbén is a „sánátate” az országos szervezet hivatalos köszönése és mivel a felekezeti elemi iskolai tanulók nem tagjai az országos szervezetnek, rájuk ez nem kötelező, hanem egyházuk üdvözlő szavaival köszönhetnek, ami az adott esetben „Békesség Istentől”.

A katonai törvényszék magáévá tette a védő érvelését, a vádlottat felmentette.

Tíz évi fegyházbüntetésre ítélték a kolozsvári koldus gyilkosát

Kolozsvár, febr. 2. Megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott, körülményeiben is szokatlan rablógyilkossági per foglalkoztatta tegnap a kolozsvári büntetőbírószéket.

A per vádlottja Almasan Miron 25 éves cigánykóvác, míg az áldozat egy Buta Arse-

nie nevezetű 72 esztendősen top rongyos koldus, akinek 400 leinyi kéregetésből összeszedett vagyonáért kellett életével fizetnie. A bíróság 10 évi fegyházzal sújtotta Almasan Miron, aki fellebbezést jelentett be.

Kínában minden 100 csecsemő közül 60 meghal

Kínáról mindig mint rendkívül népes országról emlékeztek meg és 4—500 millióra tették becslés szerint a lakosságát. Dr. A. Legendre a francia lapokban most érdekes statisztikát közöl, amely szerint Kínának nincs több mint 250 millió lakosa. Dr. Legendre, aki a legkitűnőbb Kinakutatók közé tartozik, becsléseiben figyelembe veszi azokat a tapasztalatokat is, melyeket az egyes családokon belül felnőtt kort elért gyermekek számával kapcsolatban tett. Ilyen módon arra az eredményre jut a jeles Kína-kutató, hogy Kínában a halálzási index a több évtizedes forradalmak, éhínségek és a járványok következtében sokkal magasabbra szökött, mint azt általában felteszik. A csecsemőhalandóság is lehetetlenül magas: mintegy 60-at tesz ki 100 születésre. Mindezekből, Legendre szerint, joggal lehet arra következtetni, hogy Kína lakossága óriási mértékben csökkent.

Diplomaták, mint drámaírók

A „Marianne” egyik érdekes cikkének részlete: „...a politikai szerepléshez nemcsak politikai érzék, rátermettség, hanem őszlön és megfelelő fantázia kell. A fantázia egyben az a sajátosság, ami az íróember alaptulajdonsága. A politika és az irodalom tehát egy gyökérből fakadnak. A politika azonban amolyan mellékhatás-féle s bogáncsot vagy gázit terem. Mussolini például, mielőtt még a diktatúrát felcserélte volna a tollal, elég ügyes kalandorregényeket írt. Füzetes folytatásokban. Ezt a füzetes folytatásos kalandorregény stílust aztán belevitte a politikai ábrándjaiba is. A fasizmus nem más tulajdonképpen, mint a füzetes folytatásos rémregény.

A másik politikus, aki irodalmi téren is aratott némi sikert, Duff Cooper, aki Taleyrand életrajzát írta meg. Göbbels „Mihály” címmel írt regényt a német kaiserherről. — Vagy vegyük mindjárt a szlovák kormány tagjait. Sidor államminiszter, aki a Szlovák című lapnak volt hosszú időn át szerkesztője, már egyetemi hallgató korában fejtett ki elismerésemelőt irodalmi tevékenységeit. Később folyóiratot alapított s kiadott három regényt. Legutóbb Hlinka Andrásról írt monografiát...”

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindkét nyelvjárásban — csak 25 lej. Kapható lapunk kiadó hivatalában.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 7

— Épp ilyen alakom volt — magyarázta. — No nem egészen ilyen magas, de ez nem is fontos egy nőnél. Amint látom új cipője van — ugrott át hirtelen más tárgyra. — Legalább huszonnégy shillingbe kerülhetett. Kár lenne bennük a nedves réteken átvágnia. Mr. Chapman igazán magával vihetné az autóján. Nem kellene olyan korán fölkelnie és sokkal kényelmesebb is lenne.

— Mr. Chapman rendszerint csak tizenegy óra felé jön s addig sokat elintézhettek — felelt Harriet.

— Ugy látszik, Mr. Chapman alaposan a kezébe veszi a Morley és Fia cég zavaros ügyeit — jegyezte meg Mrs. Bab elégedetten. — Épp ideje volt. Még egy év s az öreg James teljesen csődbe került volna. Semmivel sem törődött s ha nincs szerencséje a Morleys Hall-lal, meg az üzlettel, koldulni mehetett volna. Ezek a Morleyk nem érnek semmit — fejezte be.

Valahányszor ezt az ítéletet kimondotta a Morleyk fölött, oly elégedettséget érzett, hogy egész napja megszépült.

Harriet Tallmadge a sövény kerítés között elindult az ösvényen, amely az országútra vezetett. Amikor a szomszédos ház ablakából megjelenő árnyat észrevette, előre nyújtotta fejét és megkettőzte lépteit. Nem ismerte még Derrick Morleyt, de egy bizonyos reggel óta félt tőle.

— Miss Tallmadge, tehetne egy szívességet — hallotta hirtelen a parancsoló hangot. Aka rata ellenére megállt és fölnevezett.

Derrick két kézzel a párkányra támaszkodott, a leány ezt a tartását épp olyan nevetlennek tartotta, mint a hangját. Hogyan merésze ez az ismeretlen férfi így megszólítani? És mit akar tőle?

De meglepett bosszankodó arckifejezése nem tett hatást a fiatal Morleyra.

— Természetesen csak akkor, ha nem kerül fáradságába — folytatta éppoly udvariatalanul. — A dolog nem is olyan fontos. De a főnöke talán türelmetlenkedik, kérem, mondja meg neki, hogy jöjjön hozzám, ha akar valamit. De ne ide, mert itt zavarhatnának. Londoni lakásomon a Shirland Road 18. szám alatt van. Egy és kettő között rendszerint megtalálhat. Köszönöm, Miss Tallmadge.

A fiatal leány haragos arccal sietett a pályaudvarra, de csak a vonatban jött rá, hogyan kellett volna a szemtelen Derrick Morleyvel szemközt viselkednie. Búszke ajka megvetően megrándult.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSIA

Fényképel
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Megbízható újságírókat jó keresettel felvesszünk Hegyközlő, Száldobágy, Csátár, továbbá Szalárd, Hodos és Szent Imre községek részére. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Fiatat mindenest, ki főzéshez is ért, valamint egy bejárónőt takarításra, aki szépen mos vasal, azonnalra felvesszük Str. Nic. Jorga 21. II. em. ajtó 20. 340

VÉTEL-ELADÁS

Maquilatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

Eladó Marschal cséplőgarnitúra 4 Hp. 7 légkörös 1905. készítésű, nagyon jókarban, esetleg elcserélném nagyobbra. Kondor gépész. Szalacs, Sălaj.

Eladó 6-os MAV gőzgép Str. Redutei 1/b. 343

Eladó teljesen új 50-es, 100-as légfűtőes csibeköltőgép, továbbá 300-as, 500-as műanya. Kühne gyártmányok. Oradea, Str. Franceză 12. 43

KÜLÖNFÉLE

Multat jelent, jövőt mondok 20 leiert és bármilyen bajaiban segíteni tudok. Moldova ucca 58-a. Oradea. 5201

Szerencsését, jövőjét megmondok. Vidékieknek levélben. Lajtafalvyné. Pantei 18. Fűtőházi hid mögött. 343

LAKÁS

Kétszobás, földszintes lakást, lehetőleg kertes udvarban keresek május 1-re. Cimeket a kiadóba kérek. 345

SPORT

Az UFSR tervezete

Csak etnikai románok a válogatottban

Az U.F.S.R. tervezetét küldött a szövetségek vezetőségeihez és ezek jelentékeny változásokat hoz a sportéletbe. A javaslat letárgyalás után törvényerőre emelkedik.

A tervezet szerint a válogatottakban — minden válogatottban — csak etnikai román

játékosok szerepelhetnek. Elvetik a proporcionalitás elvét és csak kizárólag etnikai románok lehet válogatottak.

Idegen trénernek, csak kivételes engedéllyel működhetnek az országban. Idegen játékosoknak esetről-esetre adhatnak engedélyt.

Összeállították a szövetségi tagok névsorát

A Szövetség tegnap betejesztette az U.F.S.R.-nek azoknak a tagoknak a nevét, akiket kinevezésre javasol. Az öt tag

a következők: Th. Davila, Evian professzor, Cezar Popescu, Al. Fulga és Paul Nedelcovici.

„Jogosított sport egyesületek”

Jogi személyiség nélkül működhetnek a kis egyesületek

A Federációk Szövetsége, az U.F.S.R. nagyjelentőségű szabálymódosításra készül. A módosítás célja, hogy a kis és anyagi lehetőségekben szűkölködő egyesületeknek a jövőben engedjék meg azt, hogy jogi személyiségek nélkül működhessenek. A tervezet szerint a kis egyesületek a „Sraja Tării” engedélyével, mint jogosított sportegyesületek működhetnek. A tervezetnek nagy jelentősége van, mert életet ad a kis egyesületeknek és elő-

mozdítja a tömegsportot. A tervezet valószínűleg törvényerőre emelkedik, mert maga Plagino elnök pártolja.

Toma Aurel ismét győzött

Toma Aurel, a kiváló román box-bajnok, a skóciai Edinburghban mérkőzött és ismét győzött. Ellenfele a jóképességű Jack O'Neil volt, akit a tizedik menetben kiütött.

Moszkva a bolgár revízió ellen

Bukarest, febr. 2. A moszkvai szovjetországi lapok az utóbbi időben a bolgár revíziós mozgalom több megmozdulásáról számolnak be és határozott formában állást foglalnak az ilyen mozgalom ellen. A lapok azzal vádolják meg a bolgár revíziós mozgalmat, hogy külföldi támogatásban részesül. A moszkvai lapok szerint a külföldi támogatóknak az a céljuk, hogy a Balkánon egyenetlenséget szítsanak.

A rossz verseket a tenger is kiveti

A „London Times” konstaninápolyi tudósítója írja a következőket: „Éregli közelében a Fekete tenger partra sodort egy palackot. A hatóságok közreműködésével felbontották az üveget, amelyről azt hitték, hogy valamely rég elsüllyedt hajó sorsáról fog hírt adni. Ehelyett az üvegben az egyik török egyetemi hallgató versei voltak. A költő levelet mellékel a versekhez, amely a következőket tartalmazta: „...műveimet rosszaknak találtam. Elkeseredésemben a tengerbe dobtam őket...” Ugy látszik a rossz verseket a tenger is kiveti. Legérdekesebb, hogy az egyik török lap most sorozatosan közli a költeményeket.”

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI. 6.45 Torna. Reggeli hangverseny. Hanglemezek. 12 Szórakoztató zene, hanglemezek. 13 Időjárásjelentés, időjelzés. 13.10 Déli hangverseny. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Cserkészóra. 18.15 A munka és öröm szervezet órája. 19.15 Barberis énekesnő hangversenye. 19.35 Hanglemezek. 20 Felolvasás. 20.15 Gramofonlemezek. 21 Üzenetek. 21.15 Táncczenekar. 22 Hírek. 22.15 Gramofonlemezek. 22.40 Keringőlemezek. Majd hírek külföldre németül és franciául.

BUDAPEST. 7.45: Torna. hírek, hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 13 Déli hangverseny, időjárásjelentés. 13.10 Gordonkaszámok. 13.45 Hírek. 13.55 Chopin-művek zongorán. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Mese. — 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek. 18.10 Mit üzen a rádió. 18.40 Magyar nóták. 19.35 Előadás lemezekkel. 20.20 A rádió szalonzenekara. 21 Közvetítés az európaibajnoki műkorcsolyázó versenyekről. 21.40 Táncclemezek. 22.40 Hírek. 23 Közvetítés a Vitézi bálról. 23.45 Hírek. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA